НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
дачакаецца
Залацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№20 (149) ЛЮТЫ 2013 ГОДА

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

КОЖНЫ ЧАЦВЁРТЫ ПАМЕРЛЫ – ПРАЦАЗДОЛЬНАГА ЎЗРОСТУ

На медыка-санітарным савеце, які адбыўся ў цэнтральным раённым шпіталі, былі разгледжаны вынікі працы за мінулы год. Справаздачы прамоўцаў былі напоўнены лічбамі, якія шмат аб чым сведчылі і самім медыцынскім работнікам. Непакоіць медыкаў рост смяротнасці, а таксама праблема злоўжывання алкаголем і выяўляемых запозненых дыягназаў на гэтай аснове.

Аб тым, якія задачы ў цяперашні час стаяць перад медыкамі, як яны ажыццяўляюцца, праблемах распавёў у сваім выступленні галоўны ўрач установы аховы здароўя Канстанцін Баканаў. У прыватнасці, ён адзначыў на канкрэтных фактах, як выконваюцца асноўныя паказчыкі па медыцынскім абслугоўванні розных катэгорыяў жыхароў раёна. За што толькі не адказваюць медыцынскі работнікі: за выкананне стандартаў сацыяльных гарантый, за дэмаграфічную сітуацыю (стан смяротнасці і нараджальнасці), за прыцягненне пазабюджэтных сродкаў, за матэрыяльнае і тэхнічнае забеспячэнне ўстаноў аховы здароўя.

Сярод станоўчых фактаў варта адзначыць часткову забяспечанасць жыллём работнікаў медыцынскіх устаноў. Да прыкладу, у мінулым годзе для маладых шумілінскіх медыкаў былі выдзелены тры кватэры і месца ў інтэрнаце. Аднак у цэлым гэта не здымае праблему кадравага голаду. Праблема недахопу ў раёне медперсаналу стала настолькі вострай, што лекараў на працу камандзіруюць з Віцебска. Нямала ў штаце і працуючых медыкаў-пенсіянераў, прычым многія працуюць на пенсіі ўжо па некалькі гадоў. На сённяшні дзень райбальніцы тэрмінова патрабуюцца 12 лекараў, у тым ліку гінеколаг, афтальмолаг, стаматолаг і іншыя.

Па-ранейшаму на першым рэйтынгавым месцы ў статыстыцы прычын смяротнасці застаюцца хваробы сістэмы кровазвароту, на другім - знешнія прычыны смерці, як самазабойствы, атручэнні алкаголем, трагічныя выпадкі, на трэцім – новаўтварэнні. Пры гэтым паказчык смяротнасці ад анкалогіі вышэй сярэднеабласнога. У мінулым годзе на ўліку было 98 хворых, а памерла ад новаўтварэнняў 63 чалавекі. Ёсць яшчэ адна трывожная лічба, якая патрабуе пільнай увагі. У мінулым годзе ў раёне памерлі 104 чалавекі працаздольнага ўзросту.

Урачы канстатуюць, што менавіта мужчыны менш звяртаюць увагі на лад жыцця, не кантралююць ужыванне ежы, алкаголю, піва, цыгарэт. Прычынай многіх захворванняў з'яўляецца лішняя вага. Вельмі высокім застаецца ўзровень алкагалізацыі насельніцтва. Усяго пайшлі з жыцця 420 чалавек. Натуральна, павялічылася колькасць хворых, якім быў выдадзены лісток непрацаздольнасці: 823 дні на сто працуючых. Прагучала крытыка ў бок прафсаюзных арганізацый, якія недастаткова клапоцяцца аб стварэнні належных умоў працы на прадпрыемствах для сваіх работнікаў.

І хаця сёлетні году мусіць быць пражыты ў рэжыме жорсткай эканоміі і беражлівасці, але ніякім чынам гэта не павінна адбіцца на якасці дзейнасці сістэмы аховы здароўя раёна. Так, шумілінскія медыкі імкнуцца зберагчы матэрыяльныя сродкі, але не за кошт скарачэння сацыяльных ложкаў. На ўвесь раён ложкаў і так нямнога – 98, таму медыкі абмяркоўвалі неабходнасць стварэння інтэрната для састарэлых і адзінокіх людзей. А пакуль што было прапанавана, каб расходы на ўтрыманне нямоглых пенсіянераў у бальніцы поўнасцю кампенсавалі іх дзеці.

Відавочна, што без далейшага ўкаранення новых метадаў дыягностыкі і лячэння на амбулаторным этапе і ў стацыянары, развіцця інфармацыйных тэхналогій немагчыма палепшыць асноўныя паказчыкі работы медперсанала. Варта дадаць, што востра паўсталі і праблемы пярвічнага выхаду на інваліднасць у працаздольным узросце, своечасовага выяўлення анкапаталогіі.

Зразумела, што здароўе залежыць і ад самога пацыента, ад яго ладу жыцця. Калі гэта адлюстроўваць у працэнтных суадносінах, то расклад будзе наступны: 70% здароўя залежыць ад пацыента, і толькі 30% – ад лекара.

Аднак стабільнасць працы сістэмы аховы здароўя залежыць ад многіх складаемых. Найперш ад стану эканомікі раёна, ад здабыткаў якой будзе фарміравацца бюджэт. А гэта ўжо клопаты ўладаў, якія ў сваю чаргу павінны забяспечыць высокую якасць аказваемай медыцынскай дапамогі насельніцтву раёна. Тым больш, што станоўчыя вынікі напрамую залежаць ад фінансавання галіны.

Алесь Шумскі

ПРАМЫСЛОВАСЦЬ

МАДЭРНІЗАЦЫЯ АДМЯНЯЕЦЦА

Крытычнае становішча склалася на Шумілінскім льнозаводзе. Прадпрыемства і раней перажывала не самыя лепшыя часы, але цяпер сітуацыя амаль што безвыходная. Завод не ўключылі ў праграму мадэрнізацыі, а гэта азначае, што без тэхнічнага пераасnашчэння ён будзе працаваць у рэжыме банкрутства.

Усяго ў Беларусі да 2015 года плануецца мадэрнізаваць 18 льнозаводаў. Паводле даных Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання на 1 студзеня 2013 года ўжо тэхнічна пераасnашчаны чатыры з іх сумарнай магутнасцю 36 тыс. тон ільноваlакна. Яшчэ ў 2010 годзе кіраўнік вобласці Аляксандр Косінец паведаміў, што плануецца мадэрнізацыя і аптымізацыя льноперапрацоўчых прадпрыемстваў Віцебшчыны. Сем ільнозаводаў, на якіх эканамічна нявыгадна праводзіць мадэрнізацыю, неабходна закрываць, а на дванаццаці застаўшыхся будзе змантаравана 17 новых вытворчых ліній для перапрацоўкі лёну. Для рэалізацыі гэтых праектаў было адведзена тры гады для таго, каб выйсці на рэнтабельную работу. Час аднак, унёс свае карэктывы, і планы змяніліся. Новых ліній Шумілінскі завод не атрымаў, таму наогул быў выключаны з праграмы мадэрнізацыі і пакінуты на самавыжыванне. Працавалі з перабоямі, часцей "на склад", на састарэлым абсталяванні, якое мае тэрмін эксплуатацыі больш як за дваццаць гадоў. Праўда, за апошнія гады прадпрыемства атрымала энэргаемасычаную тэхніку, новыя льноўборачныя машыны, дзякуючы якім лён убіраецца механізавана. Але якасць асноўных відаў прадукцыі нізкая. Доўгае і кароткае льноваlакно пастаўляецца на Аршанскі льнокамбінат. Толькі разлічваецца за сыравіну ніхто не спяшаецца – на камбінаце ніяк не вызначацца з цэнамі, ёсць звесткі, што яны могуць знізіцца. Таму на складзе засталося ляжаць на сённяшні дзень больш за 100 тон льноваlакна. Але ж завадчане свае грошы на сяўбу і ўборку трацілі, крэдыты бралі, а цяпер выплачваюць працэнты і сядзяць у даўгах. Дастаткова сказаць, што крэдыторская запазычанасць ў 14 разоў перавышае дэбіторскую. Рэнтабельнасць за мінулы год склала мінус 35 працэнтаў. Адсюль і заробак, які крыху больш за два мільёны 100 тысяч рублёў. Каго гэтыя лічбы могуць задаволіць? Хто не захоча звольніцца ў пошуках дастойных заробкаў? Таму не дзіўна, што ў змену замест 14 чалавек выходзяць 5-6.

Каб не дзяржаўная падтрымка – то і гэтых грошай на зарплату не было б. Як не было б надзеі і на міні-кацельню, якую абяцалі запусціць яшчэ ў мінулым годзе. На новую кацельню дзяржава выдзеліла 500 мільёнаў, аднак патрэбна знайсці яшчэ 700. Дзе іх узяць? Зараз расходныя параметры заводскай кацельні такія, што спажыванне электраэнергіі зашкальвае. Завод абаграваецца кастрыцай. У цэху холадна – не распранешся, трэба працаваць у зімовай вопратцы, холадна і ў адміністрацыйным будынку. Страты прадпрыемства цягнуць на тры мільярды рублёў.

Крызіснае становішча негатыўна адбіваецца ў першую чаргу на працоўным калектыве. Калі ёсць знешнія аб'ектыўныя прычыны, непераадольныя цяжкасці, непадуладныя кіраўніцтву завода: адміністрацыі, спецыялістам – тады рэзка падае працоўная дысцыпліна работнікаў. Людзі п'юць, па некалькі дзён не выходзяць на работу.

На што яшчэ можна спадзявацца, як спыніць падзенне ўніз? Дырэктар завода А. М. Папіна спадзяецца выйсці на нулявую рэнтабельнасць. Але гэта можа адбыцца пры ўмове, калі напалову знізіцца выдаткі пры атрыманні 2,5 тысяч тон льнотрасты новых гатункаў. Толькі наперадзе цэлы год, і хто дасць гарантыю, што з-за цяжкага фінансавага становішча на прадпрыемстве ўсё намечанае на паперы ўдасца ажыццявіць?

Я. Вайтовіч

ДУХОЎНАСЦЬ

КОЖНАЕ АХВЯРАВАННЕ – ГЭТА ЦАГЛІНКА Ў БУДАЎНІЦТВЕ ХРАМА

Узвядзенне царквы Свяціцеля Мікалая Цудатворца – гэта знакавае будаўніцтва ў цэнтры Шуміліна. Бо да яго не засталіся раўнадушнымі як арганізацыі, так і грамадзяне. Як адзначыў благачынны цэркваў Шумілінскай акругі пратаіерэй Фёдар Пучынскі без дапамогі жыхароў як горада, так і раёна, людзей з міласэрднымі і чулымі сэрцамі, немагчыма ажыццявіць задуманае, пабудаваць годны храм.

І людзі адгукнуліся на гэтую просьбу. Усяго жыхары Шумілінcчыны і арганізацыі ўсіх форм уласнасці сабралі на будаўніцтва царквы 324 мільёны рублёў. Гэтых ахвяраванняў хапіла на закладку фундамента, набыццё будаўнічых матэрыялаў, аплату будаўніча-мантажных работ, выраб праектна-каштарыснай дакументацыі. Грошы ў асноўным збіраліся па распараджэнню чыноўнікаў райвыканкама, адміністрацыямі дзяржаўных прадпрыемстваў і арганізацый. Як вядома, асаблівую ўвагу будучай царкоўнай установе надае кіраўнік раёна Уладзімір Куранны, які ўзяў ход будаўніцтва пад асабісты кантроль.

Аднак, па ўсёй бачнасці, будаўніцтва праваслаўнага храма ідзе не так хутка, як хацелася б.

Так, сур'ёзныя прэтэнзіі выказаў старшыня райвыканкама да работы ПМК-70 і яго дырэктара А. Ю. Крыўко за зрыў графікаў работ.

Нагадаем, што 18 траўня 2012 года падчас урачыстай цырымоніі быў закладзены камень пад будаўніцтва царквы. На месцы будучага прастола быў устаноўлены крыж. Мясцовымі ўладамі быў створаны арганізацыйны камітэт па будаўніцтву храма і размеркаванню сабраных сродкаў. Будаўніцтва планавалі завершыць за два гады. Многія шумілінцы ахвяравалі грошы, каб паскорыць будаўніцтва, хаця для гэтага іх трэба яшчэ нямала. Арганізатары паведамляюць, што неўзабаве пачнецца ўзвядзенне сцен. А затым трэба яшчэ выканаць шмат дарагакаштуючых работ: перакрыць дах, узвесці купалы і крыж, прыдбаць царкоўнае начыненне. Натуральна, што перад кожным чарговым этапам будаўніцтва будуць узнікаць фінансавыя цяжкасці. У жыцці хрысціяніна храм – гэта асаблівае, самае святое месца, месца асаблівай прысутнасці Божай. Таму, стваараючы храм у нашым райцэнтры, які з'яўляецца марай многіх шумілінцаў, усе маюць магчымасць аказаць пасільную дапамогу ў будаўніцтве. А святары ў асобе благачыннага цэркваў Шумілінскай акругі пратаіерэя Фёдара Пучынскага выказваюць словы ўдзячнасці ўсім, хто прымае ўдзел у будаўніцтве храма.

Алесь Прыбярэжны

КНІГА СКАРГАЎ

СКАРГА РАЗГЛЕДЖАНА, МЕРЫ ПРЫНЯТЫ

У пачатку лютага у рэдакцыю газеты паступіла скарга ад жыхароў вёскі Амбросавічы на бяздзейнасць работнікаў жыллёва-камунальнай службы. Людзі прасілі разабрацца з праблемай рамонту вадаправода і каналізацыі. Наш карэспандэнт звярнуўся да кіраўніцтва УП ЖКГ. Неўзабаве ў вёску была выслана рамонтная брыгада.

У рэдакцыю газеты "Світанак" працягваюць паступаць як пісьмовыя звароты грамадзян, так і тэлефонныя паведамленні. Людзі шукаюць дапамогі ў карэспандэнтаў па розных пытаннях: скардзяцца на няякасную работу жыллёва-камунальнай службы, не згодны з тым, як налічваецца заработная плата, не задавальняе работа грамадскага транспарту, не працуе калонка, не абкошваюць могілкі, адсутнічае вулічнае асвятленне і інш.

Прыемна, што падпісчыкі па-ранейшаму лічаць газету дзейсным сродкам у вырашэнні як уласных праблем пэўнага чалавека, так і тых, што закранаюць інтарэсы многіх людзей. Некаторыя звароты сапраўды патрабуюць умяшання кіраўнікоў розных службаў, але бачна, што большасць усё ж можна было б вырашаць на месцы, што дазволіла б пазбегнуць паступлення скаргаў у вышэйшыя інстанцыі. Тым не менш, рэдакцыя не пакідае вусныя і ці пісьмовыя звароты без рэагавання.

Напрыканцы студзеня бягучага года каля дамоў па вуліцы Зялёнай, што ў вёсцы Амбросавічы прарвала вадаправод, а ў падвале дома № 6 пачалі збірацца сцёкавыя воды і вадкія адкіды. Жыхары кватэр шматпавярховак неаднаразова звярталіся з просьбамі аб рамонце да кіраўніцтва жыллёва-камунальнай гаспадаркі, але акрамя вусных абяцанняў у адказ нічога не атрымалі. Нашы карэспандэнты звязаліся з кіраўніцтвам Шумілінскага камунгасу, апроч таго, быў дасланы калектыўны пісьмовы зварот з подпісамі грамадзян, што пражываюць на вуліцы Зялёнай. Праз тыдзень заявіцелі атрымалі адказ кіраўніцтва ад імя дэрэктара УП ЖКГ Івана Штуро, а яшчэ праз тыдзень на аб'ект прыбыла рамонтная брыгада. Аднаўленчыя работы працягваліся тры дні, у выніку якіх быў ліквідаваны парыў водаправоднай сеткі і прачышчаны каналізацыйныя трубы. Рэдакцыя газеты спадзяецца на далейшае супрацоўніцтва з чытачамі і чакае вашых допісаў.

Уладзімір Амбросаў

Аб'ява

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

****

Рэдакцыя « Світанка » змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.

****

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Світанка».

****

Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыякавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам

"СВІТАНАК" У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html , што у каталогу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ДЭПУТАТ ПРАВЕЎ ПРЫЁМ ГРАМАДЗЯН

Дэпутат "Палаткі" Уладзімір Шыцько наведаў Шуміліна і пагутарыў з выбаршчыкамі. У пошуках справядлівасці да яго звярнуліся ў большасці людзі, якія ўжо прайшлі ўсе інстанцыі, але так і не дабіліся станоўчых вынікаў. Гэта сведчыць пра тое, што многія праблемы ў рабочым парадку на месцах не вырашаюцца.

Калі прааналізаваць тэматычныя блокі пытанняў, то выразнай дыферэнцыяцыі не атрымаецца. Здаецца, не было ніводнага сацыяльна значнага пытання, якое б не закранулі грамадзяне, што прыйшлі на прыём. Ад вузка бытавых праблем сямейнага характару і да росту цэн на прадукты, ад разважанняў пра жыццёвы ўзровень і да магчымасці рэалізаваць канкрэтныя праекты – вось дыяпазон тэм, узнятых падчас сустрэчы з прадстаўніком Нацыянальнага сходу. Са сваімі набалелымі праблемамі ішлі і маладыя, і пенсіянеры, і людзі сярэдняга ўзросту. Разам з тым прадстаўнікоў заканадаўчай галіны ўлады рэспубліканскага ўзроўню здзіўляе і дробязнасць тых пытанняў, з якімі звяртаюцца выбаршчыкі на асабісты прыём. У сваю чаргу Уладзімір Шыцько вымушаны адзначыць, што і дробныя просьбы, скаргі, прапановы не застануцца без увагі і будуць дэталёва прааналізаваныя адпаведнымі службамі.

Існуе комплекс больш-менш дакладных крытэрыяў, па якіх можна ацэньваць якасць работы кіраўнікоў розных узроўняў. Своеасаблівым індыкатарам надзейнасці і належнасці работы ўладных структур можа служыць колькасць і частата зваротаў па пытаннях, што знаходзяцца ў іх кампетэнцыі, у больш высокія інстанцыі і ведамствы. Між тым, многія планавыя ці нечаканыя ўзнікшыя пытанні, праблемы рашаюцца на месцы, дома. Часта дастаткова ўсяго толькі зняць тэлефонную трубку. Але гэта ў тым выпадку, калі просьбы абгрунтаваныя, знаходзяцца, што называецца ў прававым полі. Як расказала на прыёме Уладзіміру Шыцько адна жыхарка з райцэнтра, яе пытанне камунальнага характару не вырашаецца ўжо некалькі гадоў. Патрабаванні не толькі справядлівыя, але і законныя. І сапраўды, чаму гарачая вада пастаянна падаецца з перабоямі, батарэі цяпла грэюць нераўнамерна, а жыхары дома павінны плаціць за гэты дыскамфорт у поўным аб'ёме? Праўда, дому каля 40 гадоў, да таго ж капітальны рамонт не праводзіўся. Дэпутат адрасаваў пытанне кіраўніку камунгаса Івану Штуро. Як высветлілася, за-за сціплага бюджэту стары дом не быў занесены ў праграму капітальнага рамонту. Але ж чаму нават не праводзілася тэхнічная камісія памяшкання? Няўжо шмат грошай патрэбна для таго, каб прывезці машыну жвіру са шчэбнем, засыпаць гразь, якую людзі топчуць гадамі? Дэпутат Уладзмір Шыцько прыняў да ведама справядлівыя нараканні жыхароў і абяцаў вырашыць праблему.

Адна сям'я з вёскі Ляжні скардзілася на кіраўніка мясцовай гаспадаркі. Маўляў, дом нележыць сельгаспрадпрыемству, а яго кіраўніцтва не праводзіць неабходныя рамонтныя работы. Дырэктар прадпрыемства апраўдалася тым, што няма грошай, а гаспадары і самі не павінны сядзець склаўшы рукі.

Сёння нярэдка ідзе размова пра тое, што звароты грамадзян ва ўладныя структуры краіны часцей за ўсё датычаць жыллёвага пытання. Гэта ж пытанне ўзняла мнагадзетная маці, якая прыйшла на прыём да дэпутата. Грамадзянка была абурана тым фактам, што стаіць сярод апошніх прэтэндэнтаў у доўгай чарзе на сацыяльнае жыллё. Ёй было прапанавана змяніць месца пражывання: з горпасёлка пераехаць ў вёску.

У ходзе сустрэчы дэпутат выказаў меркаванне аб будаўніцтве маста праз чыгуначны пераезд. Прынамсі, за лініяй пражывае каля 500 чалавек, якім нязручна дабірацца да цэнтра горпасёлка, акрамя таго, там размешчаныя гарадаўтваральныя прамысловыя прадпрыемствы. Сярод візіцёраў знайшоўся і такі грамадзянін Шуміліна, які абмеркаваў з Уладзімірам Шыцько праблему захавання роднай мовы.

Зрэшты, па дыялогу, які вёў дэпутат Палаткі, адчувалася, што некаторыя грамадзяне ўжо не першы раз звяртаюцца са сваімі пытаннямі ў высокія інстанцыі. Ім даюць кампетэнтныя адказы, але людзі, відаць, задавольваюцца толькі тады, калі змогуць дабіцца толькі таго, што самі запланавалі, а не таго, што для іх можна зрабіць у рамках закону. Аднак па ўсяму відаць, што далёка не ўсё залежыць ад дэпутацкага корпусу, і законы прабуксоўваюць, асабліва ў рэгіёнах або сельскай глыбінцы.

С. Горкі

БЮДЖЭТНАЯ ПАЛІТЫКА

БЮДЖЭТ ЗАБЯСПЕЧВАЕ САЦЫЯЛЬНУЮ НАКІРАВАНАСЦЬ

Асноўнымі адметнымі характарыстыкамі бюджэту раёна на 2013 год з'яўляюцца: максімальная збалансаванасць яго і фінансавая ўстойлівасць. Бюджэт спрагназаваны на бездэфіцытнай аснове і традыцыйна захаваў сацыяльную накіраванасць.

Па прагнозах фінансавага адзела Шумілінскага райвыканкама аб'ём даходаў вызначаны ў суме 69027,4 мільёна рублёў. Структура даходаў, якая склалася ў папярэднія гады, істотна не змяніцца. Значную частку паступленняў у бюджэт раёна забяспечваюць плацельшчыкі дзяржаўнага сектара эканомікі, а таксама падатковыя адлічэнні з даходаў фізічных асоб.

Асноўнымі крыніцамі па-ранейшаму застаюцца падаходны падатак (45% усіх паступленняў), падатак на дабаўленую вартасць (26,9%), падаткі на ўласнасць (11,9%). Пры гэтым былі ўлічаны дадатковыя паступленні за кошт павышэння ставак на ўласнасць.

Расходы бюджэту сфарміраваны ў суме 193479,7 мільёна рублёў і ў параўнанні з расходамі 2012 года павялічаца на 32%. Як і ў папярэднія гады, бюджэт будзе мець сацыяльную накіраванасць, больш чым палова расходаў – 66,7% пойдзе на адпаведныя праграмы. Фінансаванне расходаў па ўстановах і мерапрыемствах аховы здароўя, фізічнай культуры, спорту, культуры, СМІ, адукацыі і сацыяльнай палітыцы прадугледжана ў рамках рэалізацыі асобных найбольш значных дзяржаўных і рэгіянальных праграм і мерапрыемстваў. Так, сума такіх расходаў на базавыя галіны ў бюджэце складзе 129106,8 мільёна рублёў, што ў параўнанні з 2012 годам больш на 36326,8 мільёна рублёў ці на 28,1%.

На фінансаванне ўстаноў адукацыі плануецца 75471,3 мільёна рублёў і ў аб'ёме расходаў бюджэту раёна складуць 39%. Расходы на ўтрыманне сістэмы аховы здароўя ў 2013 годзе складуць 29937,4 мільёна рублёў ці 15,5% у аб'ёме расходаў бюджэту раёна. На жыллёва-камунальную гаспадарку будзе накіравана 41133,2 мільёны рублёў. Асноўныя расходы тут накіроўваюцца на пакрыццё страт ад аказання жыллёва-камунальных паслуг насельніцтву за больш нізкія тарыфы. За лік бюджэтных сродкаў плануецца кампенсаваць 71% планавых затрат УП ЖКГ па аказаных насельніцтву жыллёва-камунальных паслуг. У ходзе выканання бюджэту райвыканкам будзе прымаць меры па павелічэнню даходаў бюджэту з тым, каб накіраваць іх на фінансаванне дадатковых расходаў. Безумоўна, выкананне запланаваных паказчыкаў магчыма тады, калі ў раёне па-дзяржаўнаму будуць падыходзіць да расходавання бюджэтных сродкаў, захоўваць жорсткі рэжым эканоміі і ўмацавання фінансавай дысцыпліны на ўсіх узроўнях кіравання.

Я. Вайтовіч

НОВАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ

У ПЛАНАХ ІНВЕСТАРАЎ – ДРЭВААПРАЦОЎЧЫ КОМПЛЕКС

Шумілінскі раён быў абраны расейскімі інвестарамі для стварэння буйнога дрэваапрацоўчага комплекса. Новыя вытворчасці размесцяцца на плошчах, якія раней належалі раённай сельгасхіміі.

Развіццё Шуміліна – гэта стварэнне новых прадпрыемстваў, якія нясуць насельніцтву новыя магчымасці, больш камфортнае жыццё. У нашым раёне, дзе наогул нямнога вытворчых прадпрыемстваў, якія можна пералічыць на пальцах, адкрыццё новага, безумоўна, падзея. Па-першае, гэта новыя рабочыя месцы для жыхароў раёна. Па-другое, гэта сучасная вытворчасць з укараннем новых тэхналогій. Па-трэцяе, усё тыя ж папаўненні ў бюджэт, і гэта можна лічыць першым і галоўным дасягненнем. Паводле намесніка старшыні райвыканкама Віктара Дактарова, расейцы набылі на аукцыёне тэрыторыі былой сельгасхіміі, дзе плануюць стварыць 10 прадпрыемстваў, аб'яднаных у адзіны дрэваапрацоўчы комплекс.

Агульны аб'ём замежных інвестыцый складзе каля 15 мільёнаў еўра. На першым этапе расейцы плануюць наладзіць сталярную працу, займацца сушкай піламатэрыялаў, а таксама продажам гатовых тавараў. Затым будзе запушчана вытворчасць ацылындраванага бруса, драўляна-палімерных кампазітаў, выраб вокнаў і канструкцый дахаў. Без сумневу, сучасныя будаўнічыя матэрыялы будуць запатрабаваны канкрэтнымі заказчыкамі на будаўнічых пляцоўках. Дзякуючы адкрыццю новых прадпрыемстваў у Шуміліне будзе створана каля 400 працоўных месцаў.

Алесь Прыбярэжны

КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ

ВЫБУХ

Як паведамляе МНС, у Шумілінскім раёне адбыўся выбух у кацельні, якая ацяпляе аднапавярховы будынак Ляжнёўскага дзіцячага сада. Блокавы будынак кацельні моцна пашкоджаны выбухам: абрынуўся дах і сцены, поўнасцю знішчаны сам кацёл. У момант выбуху ў кацельні знаходзілася жанчына-апальшчыца, аднак яна не пацярпела. Аднаўленчыя работы павінны быць праведзены на працягу двух дзён. Прычыны выбуху і нанесены ўрон высвятляюцца. Падчас аднаўленчых работ заняткі ў дзіцячым садзе спыняцца не будуць.

СКРАЎ БУЛЬБУ ПРАЗ АКНО

Другога лютага ў Шумілінскі РАУС звярнулася пенсіянерка 1955 года нараджэння, мясцовая жыхарка. Жанчына паведаміла, што вечарам невядомы злачынца, выставіўшы аконнае шкло, пракраўся ў яе дом і здзейсніў крадзеж бульбы і шаўковай хусткі. Нанесена шкода на суму 36 тыс. рублёў. Супрацоўнікамі РАУС папярэдне ўстаноўлена, што злачынства здзейсніў непрацуючы 1969 года нараджэння. Супраць яго ўзбуджана крымінальная справа па артыкуле 205, частка 2 КК.

РЭЦЫДЫВІСТ ПАКВАПІЎСЯ НА МАБІЛЬНІК І ПЛЭЕР

Шостага лютага ў міліцыю звярнуўся мужчына з заявай аб тым, што пасля сумеснага распіцця спіртовых напояў з дома знік мабільны тэлефон "Самсунг" і DVD-плэер. Урон саставіў 1,7 мільёна рублёў. У ходзе вышуку высветлілася, што крадзёж учыніў раней судзімы жыхар вёскі Добрына. Заведзена крымінальная справа па артыкуле 205, частка 2 КК.

УЛАДУ НАРОДУ!

ВЫБАРЧАЯ КАСМЭТЫКА — КАБ СПАДАБАЦЦА КРЭДЫТОРАМ

Кіраўнік Беларусі Аляксандар Лукашэнка лічыць магчымым палепшыць выбарчае заканадаўства краіны. Пра гэта ён заявіў падчас нарады, прысьвечанай гэтай тэме. Незалежныя эксперты, якія прааналізавалі прапанаваныя ўладай папраўкі да Выбарчага кодэксу, лічаць іх не прынцыповымі, а выключна касмэтычнымі. Бліжэйшыя выбары ў Беларусі — дэпутатаў мясцовых саветаў — павінны адбыцца не пазьней за 23 сакавіка 2014 году. Цэнтральная выбарчая камісія ўжо пачала да іх падрыхтоўку.

На сёньняшняй нарадзе старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына прадставіла прапановы па зьмяненьнях і дапаўненьнях у Выбарчы кодэкс, якія падрыхтавалі эксперты камісіі. А вось эксперты апазыцыі, якія мелі магчымасьць дазнацца пра сутнасьць гэтых правак раней, ужо назвалі іх «выключна касмэтычнымі».

Галоўная навэла — магчымасьць вылучаць кандыдатаў у дэпутаты ня толькі палітычным партыям, як гэта робіцца цяпер, але і грамадзкім арганізацыям з колькасьцю чальцоў ня меней за адну тысячу — зьдзівіла нават Лукашэнку. Падчас нарады ён запытаўся: "А навошта гэта? У нас што, ёсьць дэфіцыт кандыдатаў?"

Іншыя навацыі зусім дробныя. Так, асабістыя фінансавыя рахункі дазволяць мець і кандыдатам у мясцовыя саветы, а ўлёткі з заклікам да байкоту выбараў выдаваць будзе можна толькі за асабістыя грошы кандыдатаў.

«Для таго, каб выбары ў Беларусі хаця б наблізіліся да дэмакратычных стандартаў, трэба рабіць зусім іншае», — кажа юрыст Уладзімер Лабковіч:

«Першае — унесьці прынцыповыя зьмены ў закон. І другое — забясьпечыць практыку іх выкананьня. Што найперш трэба мяняць у Выбарчым кодэксе? Фармаваньне камісіяў — палітычныя партыі павінны атрымаць права накіроўваць у іх сваіх людзей наўпрост.

Наступны момант — датэрміновае галасаваньне, якое павінна быць альбо цалкам адмененае, альбо ўдзельнічаць у ім змогуць толькі тыя людзі, хто ні ў якім выпадку ня можа зрабіць гэта ў дзень галасаваньня.

І трэці момант — падлік галасоў. І сябры камісіяў, і назіральнікі павінны ясна бачыць, што бюлетэнь аддадзены на карысьць таго кандыдата, за якога прагаласаваў выбарца.

Гэтыя тры зьмены і дасканалая практыка іх прымяненьня могуць зрабіць правядзеньне выбараў больш свабодным і дэмакратычным. А ў зьвязку з гэтым вырас бы і давер да тых органаў улады, на якіх яны фармуюцца».

«Рыторыка Аляксандра Лукашэнкі прывязаная не да дзеяньняў, а да сытуацыі», — лічыць старшыня АГП Анатоль Лябедзька: «Я нагадаю, летась перад пачаткам парлямэнцкай кампаніі, калі была патрэбная хоць нейкая легітымізацыя выбараў, Аляксандар Лукашэнка ў інтэрвію кітайскаму журналісту заявіў, што мы будзем праводзіць палітычную рэформу пасьля завяршэньня гэтай кампаніі. Кошт гэтых словаў нулявы, таму што кампанія скончылася, а рэфармаваньнем і ня пахне.

Сёньня яму патрэбныя грошы, крэдыты. Пад іх робіцца новыя заявы. Не пад рэформы, не пад рэальныя зьмены ў выбарчым заканадаўстве і праваприымяняльную практыку. А пад неабходнасьць атрымаць грошы».

Уладзімер Глод
"Радыё Свабода"

НЕ ЗАБЫЛІ ПРА СЯБЕ

ВЫСОКІМ ЧЫНОЎНІКАМ РЭЗКА ПАВЫСІЛІ ЗАРПЛАТЫ

Віцэ-прэм'еры і міністры РБ, а таксама іншыя чыноўнікі атрымалі істотную прыбаўку да сваіх міністэрскіх заробкаў за кошт рэзкага павышэння сумы ўзнагароджання на «другой працы»

Згодна з указам № 74 ад 8 лютым 2013 года нарматывы ўзнагароджання чыноўніка за нагляд над прадпрыемствам былі павышаны з 6 да 20 базавых велічынь у квартал пры рэнтабельнасці прадпрыемства да 10% уключна; з 9 да 25 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці ад 10% да 15% уключна ; з 15 да 45 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці ад 15% да 25% уключна; з 18 да 55 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці звыш 25%.

Самае вялікае павышэнне дадатковага заробку будзе ў чыноўнікаў, якія прадстаўляюць інтарэсы дзяржавы ў банках - нарматыў павышаны з 25 да 75 базавых велічынь у квартал.

Гэтым жа ўказам № 74 заканадаўча замацавана права віцэ-прэм'ераў РБ на дадатковы заробак у камерцыйных прадпрыемствах...

«Прадстаўнікі дзяржавы ў органах кіравання банкаў, акцыі якіх належаць Рэспубліцы Беларусь, прызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь сумесна з Нацыянальным банкам», - гаворыцца ва ўказе.

Літаральна напярэдадні падпісання ўказу № 74 Саўмін сваёй пастановай № 85 ад 6 лютага 2013 ўнёс новых членаў урада і міністраў у «ведамасць» на атрыманне дадатку да афіцыйнага акладу.

Так, віцэ-прэм'ер Пётр Пракаповіч прызначаны прадстаўніком дзяржавы ў ААТ «БПС-Ашчадбанк». У сваю чаргу віцэ-прэм'ер Міхаіл Русы і міністр сельскай гаспадаркі Леанід Заяц будуць карміцца за кошт ААТ «Белаграпрамбанк». Нагадаем, што прэм'ер РБ Міхаіл Мясніковіч «падзарабляе» у Банку развіцця, а першы віцэ-прэм'ер У.Сямашка - у Прыёрбанку.

Варта адзначыць, што ўказам № 74 прыкметна пашыраны паўнамоцтвы ўрада на кіраванне буйнымі прадпрыемствамі. Так, у выпадку адчуження якія знаходзяцца ва ўласнасці прадпрыемства з доляй дзяржавы больш за 50% аб'екта нерухомасці або пакета акцый коштам звыш 10 тысяч базавых велічынь Саўміну больш не трэба ўзгадняць сваё рашэнне (пазіцыю) з А.Лукашэнка.

afn.by

НЕ КУРЭННЮ!

ПАКАРАЛІ ЗА КУРЭННЕ Ў ПАД'ЕЗДЗЕ

Сусед сфатаграфаваў курца ў пад'ездзе, і таго аштрафавалі на 1 мільён рублей

Па правілах карыстання жылымі памяшканнямі, паліць можна толькі ва ўласнай кватэры. На лесвічных пляцоўках, у агульных тамбурах, ліфтах і вестыбюлі - забаронена

Пра тое, што курэнне ў пад'ездзе забаронена, ведаюць усе. Аднак заўзятыя курцы ўсё роўна працягваюць дыміць на лесвічных пляцоўках, адмахваючыся ад папрокаў суседзяў. Маўляў, вазьмі і дакажы, што я палію! Але на мінулым тыдні суд Маскоўскага раёна Мінска асудзіў мужчыну за курэнне на лесвічнай пляцоўцы. І ўсё дзякуючы жыхару дома, які не толькі выклікаў міліцыю, але яшчэ і сфатаграфаваў парушальніка!

- Мужчына выходзіў на вуліцу з жонкай і дзіцем і сфатаграфаваў курца, калі той дыміў на пляцоўцы. Ужо затым выклікаў міліцыю, - распавяла «КП» намеснік дырэктара па ідэалагічнай працы ЖРЭА Маскоўскага раёна Мінска Юлія Альхоўцы. - Прыехалі супрацоўнікі міліцыі склалі на курца пратакол. Адміністрацыйную справу публічна разгледзеў у адной з гімназій выязной суд Маскоўскага раёна. Парушальніку далі штраф у памеры 10 базавых велічынь - адзін мільён рублёў. На судзе таксама прысутнічаў сведка - сусед курца.

Як высветлілася, мужчына, які паліў на пляцоўцы, не пражываў у тым доме, а прыходзіў у госці да знаёмых.

- У нас у пад'ездзе усе паляць! На ўсіх паверхах каштуюць банкі з недакуркамі, - кажуць жыхары так самага дома.

Па правілах карыстання жылымі памяшканнямі, паліць можна толькі ва ўласнай кватэры. На лесвічных пляцоўках, у агульных тамбурах, ліфтах і вестыбюлі - забаронена, - кажа Юлія Альхоўцы. - У выпадку парушэння правіл прадугледжаны штрафы ад 10 да 30 базавых велічынь (ад 1 да 3 мільёнаў рублёў. - Рэд.). Але даказаць, што сусед курыць у пад'ездзе, цяжка. Патрэбна фатаграфія або відэазапіс. Да таго ж, каб прыцягнуць жыхара да адміністрацыйнай адказнасці, неабходныя паказанні сведак, напрыклад суседзяў.

Дарья Ламаноўская
"Камсамольская праўда на Беларусі"

КАРУПЦЫЯ

ЗНАЙШЛІ КРАДЗЕНЫЯ ПРЫБІРАЛЬНІ

Былыя міністр спорту і турызму Алег Качан і памочнік Прэзідэнта па пытаннях фізкультуры й спорту Ігар Заічкаў адкажуць за свае дваровыя прыбіральні

Нагадаем, што пасля сходу ў Нацыянальным алімпійскім камітэце, які адбыўся ў кастрычніку 2012 года, Лукашэнка адправіў у адстаўку міністра спорту і турызму Алега Качана і памочніка прэзідэнта па пытаннях фізічнай культуры, спорту і развіцця турызму Ігара Заічкава. Перад гэтым на сходзе НАК кіраўнік дзяржавы жорстка крытыкаваў дзейнасць гэтых чыноўнікаў, намякаючы, што яны больш дбалі пра сваё дабро, чым аб развіцці беларускага спорту.

...Цяпер жа Галоўнае ўпраўленне па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС выявіла спецыфічныя аб'екты нерухомасці, якія былі ўсталяваныя на дачных участках Качана і Заічкава за чужы кошт.

Пададзеных ГУБЭЗ ведамства міністра Шуневіча, у чэрвені 2012 года на вытворчым лесаперапрацоўчым участку «Закрэўшчына» ДЛГУ «Уздзенскі лясгас» былі выраблены дзве дваровыя прыбіральні. Аб'екты нерухомасці выраблялія з лесаматэрыялаў, але ў вельмі добрым, можна нават сказаць, прэзентабельным выглядзе, таму і кошт кожнай уборнай склаў 10 мільёнаў рублёў.

Дваровыя туалеты былі адлюстраваны ў бухгалтарскім уліку прадпрыемства і ў далейшым былі адгружаны ў «Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі коннага спорту і конегадоўлі», размешчаны ў пасёлку Ратамка Мінскага раёна. Аднак рэальна туалеты былі дастаўлены ў садоўніцкае таварыства «Мая радасць» у вёсцы Закаблукі Мінскага раёна (каля 10 км ад МКАД) і пастаўлены на ўчастках Ігара Заічкава і Алега Качана.

Дзеля справядлівасці варта адразу адзначыць, што крымінальных спраў у дачыненні да Алега Качана і Ігара Заічкава пакуль не заведзена. Наадварот, фігурантамі справы сталі дырэктар ДЛГУ «Уздзенскі лясгас» і начальнік вытворчага ўчастка «Закрэўшчына» гэтага лясгаса. Менавіта ім інкрымінуецца здзяйсненне злачынства па ч.2 арт.210 Крымінальнага кодэкса Беларусі (крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі).

Справа перададзена на расследаванне ў Следчы камітэт.

Па звестках «Ежедневніка», аб прыбіральнях Качана і Заічкава ўжо далажылі кіраўніку дзяржавы. Чакаюць ад яго рэакцыі.

Георгій Дань
ej.by

НАША СПАДЧЫНА

ЗРАЗУМЕЦЬ КАЛІНОЎСКАГА

Вакол Кастуся Каліноўскага зараз шмат спрэчак. Ангажаваныя ў нацыянальны дыскурс інтэлектуалы абураюцца, што асобныя прыдворныя гісторыкі не лічаць кіраўніка антыцарскага паўстання 1863 г. у Беларусі нацыянальным героем

Але важна не толькі паказваць абсурднасць поглядаў абсалютна ангажаваных у расійскую традыцыю асобаў на беларускую гісторыю. Важна і самім беларусам зразумець Каліноўскага. А зразумець Каліноўскага, значыць зразумець гісторыю Беларусі XIX ст., значыць стаць патрыётамі Беларусі. Толькі, каб зразумець Каліноўскага і яго эпоху, трэба паглядзець на тое далёкае мінулае вачыма нашага героя.

Хай нікога не засмучае, што Каліноўскі змагаўся за адраджэнне ВКЛ. У той час, калі ён жыў, афіцыйнай назвы «Беларусь» для ўсяго краю не існавала. А таму ён мог змагацца толькі за тое, што было ў рэальнасці, за аднаўленне знішчанага царызмам ВКЛ.

Пра тое, што гэту адноўленую і абноўленую дзяржаву ён бачыў беларускай, сведчыць яго імкненне адрадзіць уніяцтва, якое было чужым і для палякаў і для літоўцаў, бо яны спавядалі каталіцызм. Пра гэта сведчыць і тое, што ён звяртаўся да свайго народа на яго роднай мове («браты мае, мужыкі родныя», «дарагі мой народзе») і дзеля яго ахвяраваў сваім жыццём. Ён не шкадаваў рэзкіх слоў для спаланізаваных памешчыкаў, гаварыў пра Бацькаўшчыну і дыстанцыяваўся ад Польшчы, але заклікаў сваіх «дзецюкоў» (хлопцаў) браць прыклад у барацьбе за волю з польскіх мужыкоў...

... Праблема ВКЛ і яе яго ладу зараз застаецца адной з самых карэнных у сучаснай беларускай гістарыяграфіі. Скажам тут толькі пра самае простае. Вялікае Княства Літоўскае, Рускае і Жамойцкае — так гучала яго поўная назва. У сучаснай сусветнай гістарыяграфіі гэту поўную назву пісаць, неяк, не прынята. Можа таму, што іначай даследчыкам, якія лічаць гэту дзяржаву літоўскай (у сучасным сэнсе) прыдзецца пераглядаць свае канцэпцыі. На маю думку, поўная назва Княства сведчыць аб вялікай ролі ў гэтай дзяржаве беларусаў, украінцаў і літоўцаў, якіх раней называлі ліцвінамі (літоўцамі), русінамі і жамойтамі. Пасля распаду Савецкага Саюза гэтыя народы вярнуліся да актыўнага нацыянальнага жыцця і сталі прэтэндаваць на ВКЛ. Спробы вырашыць праблему па прынцыпу — гэта дзяржава не ваша, а наша — аказалася зусім не прадуктыўнай і яна ніколі не прывядзе да паразумення паміж беларусамі, літоўцамі ды ўкраінцамі. Таму, на мой погляд, не варта ўвогуле даваць гэтай сярэднявечнай дзяржаве нейкае нацыянальнае вызначэнне, як гэта і рабіў Каліноўскі. Тым больш, што ў часы ВКЛ сучасных нацый і не існавала. Проста гэта была дзяржава, якая стала калыскай для трох сучасных нацыянальных дзяржаў — беларускай, літоўскай, украінскай. Усе гэтыя народы маюць права на гісторыка-культурную спадчыну Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага.

З гэтага вынікае, што беларусаў нельга лічыць негістарычнай нацыяй. Міфы пра гістарычную непаўнавартасць сучасных беларусаў, пра іх адвечным адзінстве з рускімі і пра заваёву беларусаў літоўцамі былі створаны па загаду расійскай імператрыцы Кацярыны II (1762–1796) пасля захопу Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага. Фальсіфікацыя падмацоўвалася жорсткай рэвізіяй і знішчэннем неадпаведных гістарычных дакументаў на працягу ўсяго перыяду існавання царызму. Хто ведаў сапраўдную гісторыю краю, не забыўся пра яе, той змагаўся з царскай няволяй. Кастусь Каліноўскі добра ведаў гісторыю свайго народа і адстойваў яго права на гісторыка-культурную спадчыну сярэднявечнага Княства.

Дарэчы, пазней царскія міфы пераняли гісторыкі Польшчы, Літвы, Савецкага Саюза і, практычна, усяго свету. Расійская фальшыўка і зараз выдаецца ў сусветнай гістарыяграфіі за сапраўдную гісторыю Беларусі ад старажытных часоў да 1917 г.

Вобраз ВКЛ быў выціснуты з памяці беларускага народа, што вельмі аслабіла яго нацыянальны дух. Кастусь Каліноўскі добра разумеў перавагу сваёй Бацькаўшчыны над Расіяй з яе традыцыямі дэспатызму, таму ставіўся да гэтай дзяржавы з пагардай, а расійскіх сялян зваў да супольнай барацьбы супраць царызму. Гэты апошні н'юанс у поглядах Каліноўскага неяк не заўважаюць ці не ведаюць сучасныя ворагі беларускага лідэра. Складваецца ўраджанне, што яны б маглі павесіць яго, як «ворага» Расіі, у другі раз.

Фактычна і ў свядомасці людзей, якія апынуліся ў складзе Расійскай імперыі, заставалася адзінае для свайго Краю назва -«Літва». Накінутая ім царызмам назва «Беларусь» спачатку прыжылася толькі ў памежжы з унутранай Расіяй. Але і там (Віцебская, Магілёўская губерні) у першай палове XIX ст. інтэлектуалы лічылі сябе ліцвінамі (літоўцамі). Так, Арцём Вярыга-Дарэўскі (1816–1884) з Віцебшчыны — белорускамоўны літаратар і перакладчык паэмы Адама Міцкевіча «Конрад Валенрод» — казаў, што ён — літовец, а сваю мову называў літоўскай....

Сітуацыяй і царскай палітыкай замоўчвання пра Літву скарысталіся продкі сучасных літоўцаў, якія называліся раней жамойтамі, аўкшайтамі (магчыма, што і літоўцамі). З дапамогай Прусіі яны манапалізавалі спадчыну ВКЛ разам з назвамі «Літва», «літоўцы». Царскія ўлады не перашкаджалі. Ім гэта было нават выгадна. Продкі сучасных беларусаў адхіляліся ад вялікай спадчыны. Гэта спадчына лакалізавалася на этнасе невялікім па колькасці і па займаемай ім тэрыторыі. Пазбаўленыя памяці пра сваё мінулае, беларусы лёгка потым станавіліся рускімі. Таму пачатковая перавага літоўскага нацыянальнага праекта над беларускім праектам абумоўлівалася, акрамя іншых прычын, і палітыкай Прусіі і Расіі. Яны, магчыма, спецыяльна і не падтрымлівалі літоўскі нацыянальны рух, але асабліва не шкодзілі яму. І найперш гэта адносілася да Прусіі.

Віленскі генерал-губернатар Міхаіл Мураўёў загадаў павесіць Кастуся Каліноўскага. Разам з ім ён знясіліў і больш перспектыўны ліцвінскі праект стварэння сучаснай беларускай нацыі. Ход далейшых падзеяў, звязаных са стратай памяці пра ВКЛ, ужо адбываўся пасля Каліноўскага....

Пасля ўсяго сказанага можа і стала больш зразумелай постаць Кастуся Каліноўскага і яго роля ў барацьбе беларусаў за свабоду. Ён хацеў адрадзіць Вялікае Княства Літоўскае (ВКЛ) у якасці незалежнай ад Расіі дзяржавы для сучасных беларусаў і першым заявіў аб праве свайго народа на ВКЛ.

(у скарачэнні...)

Захар Шыбека
Thepointjournal.com

НАША УЛАДА

ЦАРСКАЕ СЯЛО ДРАЗДЫ: ХТО Ў ІМ ЖЫВЕ

Побач з рэзідэнцыяй «Драздны» Аляксандра Лукашэнкі, на беразе Свіслачы на паўночным захадзе Мінска, за апошнія 10 гадоў вырас утульны катэджавы пасёлак. На некалькіх квадратных кіламетрах тут можна сустрэць цяперашняга і былых прэм'ераў, старшынь палатаў, міністраў, бізнэсмэнаў, хакеістаў ды іншых няпростых беларусаў.

Гісторыя гэтага клубнага пасёлка пачалася ў сярэдзіне 2000-х, калі многім чыноўнікам надышла прапанова пабудаваць на выгадных умовах катэдж непадалёку ад рэзідэнцыі Аляксандра Лукашэнкі.

Кошт будаўніцтва быў параўнальна невысокім, да таго ж, можна было ўзяць крэдыт. Інфляцыя, дзве дэвальвацыі — усё гэта зменшыла фактычную канчатковую цану.

Як стаць мільянерам

У Расіі вядомасць атрымаў дачны кааператыў «Возера». Ён быў створаны ў 1996 годзе з удзелам Уладзіміра Пуціна, тады чыноўніка ў пецярбургскай мэрыі. З цягам часу ён стаў кіраўніком дзяржавы, а ягоныя «азёрныя» кампаньёны — міністрамі ці бізнэсоўцамі-мільярдэрамі.

Беларусы з Драздоў да мільярдэраў яшчэ не дараслі, але даляравымі мільянерамі іх робяць самі гэтыя дамы. Катэджы на гэтых вуліцах прадаюцца ад $1,5 мільёна з голымі сценамі да $2,5 мільёна з поўным аздабленнем. Столькі каштуе шанец стаць суседам Уладзіміра Канаплёва ці Юрыя Чыжа.

Нават пры змене ўлады ці ў выпадку раптоўнай адстаўкі жыхары Драздоў змогуць забяспечыць не толькі сваіх дзяцей, але і ўнукаў, і праўнукаў, проста прадаўшы дом. Не дзіва, што нават адстаўнікі накшталт былога міністра ўнутраных спраў Уладзіміра Навумава ці былога кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Урала Латыпава не спяшаюцца збываць элітную нерухомасць, хоць даўно перабраліся ў Маскву.

Месца для выбраных

Уся тэрыторыя Драздоў ужо забудавана, больш разрастацца няма куды. У іх пад 150 катэджаў.

Залатыя кварталы пачынаюцца адразу за Святапакроўскай царквой на праспекце Пераможцаў. У яе гонар галоўная вуліца Драздоў называецца Пакроўскай. Яшчэ нядаўна на картах яна была падпісана як Срэбнае кальцо. Суседнія завулкі маюць адпаведныя назвы — Агатавы, Ізумрудны, Залаты… У дадатак да апошняга ёсць яшчэ і Залатая вуліца.

«Месца для выбраных» — так называюць гэты раён у буклетах рыэлтараў. Наўпрост пасярод вуліцы тут можа стаяць міліцэйскі пост, а на скрыжаваннях адвольна раскіданыя дарожныя знакі «Уезд забаронены», якія не дазваляюць заязджаць сюды нікому, апроч гаспадароў. Выпадковых людзей тут не чакаюць.

Розныя ўзроўні сакрэтнасці?

Інфармацыя пра тое, хто жыве на завулках Агатавым і Ізумрудным, а таксама вуліцы Рачной, ёсць, як аказалася, у адкрытым доступе.

Жыхары суседніх Азёрнага і Пакроўскага завулкаў знаходзяцца — выпадкова ці не — на іншым узроўні сакрэтнасці. Звестак пра тое, каму належыць той ці іншы катэдж у тых завулках, няма. Але вядома, што акурат там месціцца дом, напрыклад, былога старшыні палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Канаплёва, які цяпер узначальвае Федэрацыю гандбола Беларусі. Непадалёку пражываюць і іншыя ўплывовыя людзі — Лідзія Ярмошына, Уладзімір Макей, Наталля Пяткевіч.

Каб не парушаць таямніцы прыватнага жыцця, мы не называем канкрэтных адрасоў уласнікаў катэджаў.

Зрэшты, мы самі здзівіліся, што інфармацыя пра тое, каму належыць які будынак, ёсць у адкрытым доступе....

...Еўропа па-савецку

У савецкія часы наменклатура атрымлівала без чаргі трохі большыя кватэры. Цяпер гэта вялікія дамы.

У савецкія часы чыноўнікі жылі ўперамежку з дзеячамі культуры і навукі. Цяпер — амаль выключна з бізнэсоўцамі і спартоўцамі.

Калі параўнаць з ладам жыцця топ-чыноўнікаў і бізнэсоўцаў Расіі ці Украіны, беларускія чыноўнікі і гаспадарнікі жывуць нашмат сціплей. І памеры дамоў меншыя, і не афішуюць яны сваёй заможнасці. Таго патрабуюць нормы этыкі, якія не раз публічна агучваў Лукашэнка: «не выстаўляць багацця напаказ». Але ж дамы ў Драздах дарагія: з нятанных матэрыялаў, з немалымі па гарадскіх мерках участкамі. І галоўнае — у супердарагім месцы, каля праспекта Пераможцаў.

Але ў параўнанні са Швецыяй, Чэхіяй ці Літвой выглядае такое Царскае сяло дзіўнавата.

Па-першае, там не прынята, каб улада належала нейкай касце, якая нават жыве ў асобных пасёлках. Па-другое, сам працэс адначасовага будаўніцтва чыноўнікамі і бізнэсмэнамі катэджаў у адным пасёлку стаў бы аб'ектам грамадскай увагі.

Пасёлак Драздны можна з поўным правам назваць Царскім сялом. І па багацці, і па спосабе яго стварэння. Фактычна, яго жыхары атрымалі свае дамы ад «цара». Аляксандр Лукашэнка стварыў, зляпіў гэтую эліту, злучыўшы разам чыноўнікаў і бізнэсоўцаў. І пасяліў побач з сабой.

Колькі зарабляе абслуга ў Драздах?

Мінскія агенцтвы занятасці часам вывешваюць аб'явы аб пошуку нянькі ў нейкі з катэджаў ў Драздах. Што ўваходзіць у абавязкі найманага работніка і колькі за гэта плацяць?

Вось адна з аб'яваў: «Сям'я запрашае на працу ў Драздны няньку для дзяўчынкі 7,5 года. Графік працы — панядзелак-субота, працоўны дзень з 11.00 да 19.00. У абавязкі ўваходзіць прыгатаванне ежы для дзіцяці (абед і вячэра) і кармленне, выгул сабак, догляд за дзіцячым гардэробам. Часам трэба дапамагаць домработніцы па гаспадарцы і набываць прадукты разам з кіроўцам».

Выстаўленая аплата складае $5 за гадзіну. За месяц такой працы нянька можна зарабіць каля $1000.

Як вынікае з аб'явы, у доме працуюць хатняя работніца, кіроўца, нянька і рэпетытар. Гэта стандарт жыцця нават не сярэднестатыстычнага еўрапейца, а самых заможных сем'яў. (у скарачэнні)

Ягор Марціновіч, "Наша Ніва"

РОДНАЕ СЛОВА

21 ЛЮТАГА – МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ

Беларускія грамадскія актывісты ладзяць акцыі. Прадстаўніцтва ААН абвясціла пра фотаконкурс.

Так Зміцер Хведарук заклікае адзначаць свята мовы ў метро. Мінчукам прапануецца з 21-га па 24 лютага насіць з сабой беларускія кнігі і чытаць іх, едучы ў падземцы і, такім чынам звярнуць увагу грамадства на тое, што беларуская мова зараз знаходзіцца ў сапраўдным андэграўндзе. Гэта таксама і папулярызацыя роднай мовы. "Калі людзі пабачаць, што многія вакол чытаюць беларускія кнігі, сітуацыя з публічным ужываннем мовы хоць у нейкай ступені, але палепшыцца", -- адзначыў мінскі каардынатар Руху "За Свабоду" Юрась Меляшкевіч, які падтрымаў гэтую ідэю.

Арт-сядзіба пайшла яшчэ далей: беларусам прапануюць "пакідаць" беларускую кнігу ў грамадскім транспарце, з разлікам, што ёй зацікавіцца іншы пасажыр, пагартае яе да свайго прыпынку альбо нават прыхопіць для хатняга чытання. Паводле аўтараў ініцыятыў, такія акцыі заахвоцяць людзей да чытання беларускамоўнай літаратуры і ўвогуле прыцягне ўвагу да стану беларускай мовы ў Беларусі.

Міжнародны дзень роднай мовы не застаўся незаўважаным Прадстаўніцтвам ААН у Беларусі. Яно абвясціла прымеркаваны да свята фотаконкурс "Беларуская мова — адлюстраванне нашых думак і пачуццяў".

Дасланыя на конкурс работы павінны адлюстроўваць тэму беларускай мовы як інструмента захавання і развіцця культурнай спадчыны ў яе матэрыяльных і нематэрыяльных формах ў кантэксце моўнай і культурнай разнастайнасці і шматмоўя.

"Наша Ніва" нагадвае, што Міжнародны дзень роднай мовы быў абвешчаны Генеральнай канферэнцыяй ЮНЕСКА ў лістападзе 1999 года і адзначаецца кожны год з лютага 2000 года дзеля спрыяння моўнай і культурнай разнастайнасці і шматмоўю. Гэтая дата была абраная ў знак памяці пра падзеі 21 лютага 1952 г., калі ў Дацы, сталіцы Бангладэш, ад куль паліцыянтаў загінулі студэнты — удзельнікі дэманстрацыі ў абарону сваёй роднай бенгальскай мовы, якую яны патрабавалі прызнаць адной з дзяржаўных мову краіны.

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 27.02.2013 у 21.55.
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцы аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.